

Lois, més descol·lorits que mai

Sáez Merino,
l'empresa fabricant
de la coneguda marca
de pantalons
texans Lois,
traslladarà part
de la seva producció
al Marroc i deixarà
sense feina almenys
548 treballadors
de diverses factories.

No és la primera vegada que Sáez Merino navega per aigües tèrboles. Des de 1952, any de la seua fundació, l'empresa tèxtil que fabrica els coneguts texans Lois ha hagut d'afrontar algunes crisis empresarials que l'han empentat al límit de l'abisme. Però potser mai com avui s'havia vist en una situació que amenaça el lloc de feina d'almenys 548 persones, d'un total de 1.550, i el consegüent tancament de quatre factories, les de Torrent (Horta), Aiora (Vall de Cofrents) i Carcaixent (Ribera Alta), i la de Casas Ibáñez, a la província d'Albacete, i també el reajustament de la planta de Benaguasil (Camp de Túria).

La història d'aquesta crisi anunciada es remunta a principi d'aquest estiu, quan Sáez Merino, SA, va presentar un expedient de regulació d'ocupació com a mesura —en aquests casos, sempre és el camí més fàcil i el més recte— per garantir la viabilitat d'un negoci que, si bé encara no registrava pèrdues, poc li'n faltava, segons els seus gestors. Vicente Sáez Merino, actual director general i exponent de la segona generació d'aquesta empresa familiar, advertia, com a justificació, que si no actuaven decididament posarien en perill la continuïtat de l'empresa.

Amb tot això, poden imaginar-se quin ha estat el desenllaç. Més de 5.000 persones manifestant-se pels carrers de València en defensa dels llocs de treball amenaçats. I els municipis afectats, sens

dubte, també van sortir al carrer, perquè en determinats casos, com els d'Aiora o Casas Ibáñez, les factories de Sáez Merino són l'única font d'ingressos a banda de l'agricultura. Davant d'aquesta situació, la intervenció de la Generalitat Valenciana i la del Govern estatal ha estat necessària per posar-hi una mica d'ordre, tot i els intercanvis d'acusacions d'ambdues administracions per veure qui tenia més responsabilitat en l'afer.

I mentrestant, Sáez Merino ha apostat pel concepte de moda en l'era de la globalització econòmica: la deslocalització empresarial. I és que els costos de producció dels Lois fets al País Valencià són poc competitius respecte a la resta de texans d'importació, elaborats a tercers països amb mà d'obra més barata. Un conte ja contat, i que en els últims mesos hem escoltat moltes vegades, perquè de fet moltes han estat les empreses tèxtils que o bé han hagut de tancar o bé han externalitzat part de la seua producció.

Sáez Merino, empresa que engloba marques com Caster, Caroché, Cimarrón i Lois, no ha resistit la temptació global ni encara menys l'estratègia que només fa cinc anys l'actual director general pregonava com a definitiva. No debades, Vicente Sáez Merino se n'orgullia, aleshores, de fabricar els seus productes tèxtils a l'estat espanyol perquè, segons manifestava en els reportatges de l'època, calia apostar "por lo nacional". En aquest sentit, explicava que el seu sistema de producció res-

El bou, per les banyes

“Hem hagut d'agafar el bou per les banyes.” Aquestes són paraules de Vicente Sáez Merino, actual director general, que expliquen gràficament el moment delicat de la matriu empresarial de Lois. Però també és ben cert que amaguen una altra realitat. Que el logotip que identifica la marca Lois, segons la Fundació Renau, és un plagi del bou estilitzat que el cartellista valencià va pintar per a una correguda benèfica de la premsa, l'any 1935. Una batalla legal que la Fundació Renau manté oberta amb Sáez-Merino des del 1981 perquè Lois deixi d'utilitzar una figura més que polèmica, plagiada. Fins i tot, Lois va mantenir un altre litigi amb la destil·leria Osborne, també per l'ús del bou, que com el Guadiana apareix i desapareix periòdicament. L'any 2000, els advocats de Lois i els de la Fundació Renau ja mantien converses per intentar desencallar un conflicte que pot comportar encara més problemes a Lois, més enllà dels generats per la deslocalització empresarial. S. G.

**Sáez Merino
va facturar en
l'exercici anterior
un 16% menys que
en el precedent,
amb uns beneficis
nets de 2,47
milions d'euros**

Els treballadors de Sáez Merino, als carrers de València. Fa anys que l'empresa no va pel bon camí, i ara el mosstre de la deslocalització ha afegit encara més por als treballadors, molts dels quals ja saben que no continuaran en ella.

ponia a un model basat en petites factories escampades per zones rurals, en comarques del país amb poca indústria.

Aquest model, si més no, ha fet fallida, perquè el gruix de la producció de Sáez Merino es traslladarà al Marroc i les factories petites, com les d'Aiora, Casas Ibáñez o Carcaixent, desapareixeran, tot

i que el Govern espanyol i la Generalitat Valenciana ja han condicionat l'aprovació de l'expedient de regulació d'ocupació al manteniment momentani de la producció, almenys en les dues primeres, pels motius socials ja explicats, mentre s'estudia la reubicació dels treballadors en altres sectors empresarials.

Sáez Merino va facturar en l'exercici anterior, tancat el febrer passat, quasi 110 milions d'euros, un 16% menys que l'anterior, amb uns beneficis nets de 2,47 milions. Sens dubte, una dada inquietant que presagiava un futur ben negre per a la factoria que comercialitza el 7% del mercat de texans a l'estat espa-

nyol enfront del 10% de la seua gran competidora, la multinacional Levi's. Un futur tan negre com el d'algunes èpoques passades, en què l'empresa ja va haver d'aplicar suspensions de pagaments (com la del 1992) i en què tenia un passiu de 30 milions d'euros que la van obligar a tancar tres factories i a despatxar 326 treballadors.

Aquella crisi va provocar el relleu generacional en una empresa familiar que l'any 1952 va iniciar el seu camí amb l'elaboració de roba de treball. Va ser als anys seixanta i setanta, amb el canvi social i l'embranchada econòmica, quan Saéz Merino es va guanyar una bona quota de mercat amb la fabricació dels texans Lois. Així es va iniciar el projecte fins que els germans Joaquín i Manuel decidiren separar-se i continuar cadascú pel seu compte. La història de Joaquín, però, no va ser gaire més positiva. L'any 1992, Tycesa, el seu negoci, va haver de tancar amb un forat financer de 6.000 milions de les antigues pessetes i amb la venda de les factories d'Alginet (Ribera Alta), Navarrés i Millars (Canal de Navarrés), Bunyol (Foia de Bunyol) i Xàtiva (Costera).

En canvi, el negoci del germà Manuel va surar amb l'empenta de Vicente, el fill. Un colp de timó que, com hem comentat, Vicente atribuïa a l'estratègia de produir a l'estat espanyol, en compte de continuar amb l'experiència fallida dels vuitanta, quan van intentar posar en funcionament factories al Magrib, Mèxic i Rússia. Ara les tornes han canviat. La deslocalització ha posat en evidència la via de creixement de Lois i la resta de marques, i fins i

tot la mateixa estabilitat d'un negoci que vol continuar sent familiar.

Dijous, 22 d'octubre, l'empresa i els sindicats feren públic un preacord, pendent de ratificar pels 548 treballadors afectats per l'expedient de regulació d'ocupació, que preveu una indemnització de 45 dies per any treballat fins a un màxim de 60.000 euros per treballador. En la negociació prèvia, l'empresa oferia indemnitzacions de 40 dies per any treballat i el manteniment durant sis mesos de les factories d'Aiora i Casas Ibáñez, mentre que els sindicats demanaven 50 dies i tres anys de transició d'aquestes dos centres, mentre es trobava una eixida per als treballadors afectats. De moment, aquestes dues factories mantindran la seua activitat fins al desembre del 2005. Més enllà d'això, el futur de Sáez Merino es troba al Magrib, perquè els costos de producció i la implacable deslocalització manen més que altres raons socials. Per molt que siga una empresa familiar.

Un clan familiar, el de Saéz Merino, lligat al poder empresarial valencià, a les famílies que controlaven els designis d'una part important de la societat civil en dècades passades. A tall d'exemple, l'ascens de Pedro Agramunt -casat amb Mari Carmen Sáez Merino-, provinent de la Confederació Empresarial Valenciana, a la presidència del Partit Popular a la fi dels vuitanta, va ser ben sonat. Deien aleshores les males llengües que Agramunt, candidat del PP a la Generalitat Valenciana, havia comprat l'any 1991, i amb diners del sogre, el partit per accedir a la primera línia de la política.

Empresa i sindicats han acordat una indemnització de 45 dies per any treballat fins a un màxim de 60.000 euros per treballador

Com a mínim, aquesta va ser la voluntat, sobretot tenint en compte el lideratge a l'ombra que el seu sogre exercia en els cenacles empresarials. Tan sols va fallar el resultat electoral i la posterior irrupció d'Eduardo Zaplana. Siga com siga, el clan Sáez Merino va gaudir dels seus quinze minuts de glòria.

Ara, en canvi, les coses roden de diferent manera si considerem la informació que l'altre dia publicava el diari *Las Provincias*. María, la filla de Pedro Agramunt i Mari Carmen Sáez Merino, no va ser seleccionada com a candidata de l'elitista comissió de Convent de Jerusalem per a la cort d'honor de les falleres del 2005.

Segons algunes veus, hi havia influït el problema de l'empresa familiar.

Salvador Giménez

Cines Babel
Cines Albatros

CINES ALBATROS
Fra Lluís Colomer, 4 Acc. · València

ROMA

de **Adolfo Aristarain**

Si presentes aquesta butlleta tindràs el següent preu especial:

Si ets subscriptor d'EL TEMPS :
4€ De dilluns a dijous
i 4,40€ cap de setmana.
(Cal acompanyar el justificant de pagament)

Si ets lector d'EL TEMPS:
4€ de dilluns a dijous